

1907 yılında Gümölcine'nin Darıdere ilçesinde doğdu. 1998 yılında Paris'te hayata veda etti. Doğduğu yer de öldüğü yer de Türkiye'nin dışında bir yerler... Biri Yunanistan hudutları içinde eski bir Osmanlı şehri, öteki insanın burnunun direklerini sızlatan "diyar-ı gurbet"... Uzun ve maceralı bir ömrün iki hüznü veren noktası...

Pertev Naili Boratav, Prof. Dr. Fuad Köprülü'nün talebesi, Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün, Prof. Dr. Şukra Elçin'in hocası... Kuşaklar yetiştiren bir bilim geleneği... Biz folklorcular olarak, folklorun talebesi olduğumuz ilk gün Boratav'ın adını duyduk. Sonra bütün çalışma hayatımızda ona başvurmadığımız, ondan yardım talep etmediğimiz bir çalışmamız olmamıştır. Boratav'ın hocası Köprülü "ilmi nesiller tamamlar" diyordu. Bizim kuşağımız da Köprülü'den, Boratav'dan, Elçin'den Kaplan'dan, Başgöz'den aldıklarımıza hocalarımızın geliştirdiği yeni metotlarla bir terkibe vardırıp gelecek kuşaklara aktaracağız. Boratav, Türk Halkbilimi çalışmalarının bu mânâda kopmaz bir halkasını, sağlam ve büyük bir halkasını meydana getirmektedir.

Boratav gerek Türkiye'de gerekse Türkiye'den ayrıldıktan sonra Türk folkloruna büyük hizmetlerde bulunmuştur. Metodolojisini, yorumunu her ilim adamının olduğu gibi Boratav'ın da eleştirebiliriz. Ancak bunlar ilmi metotlarla ve ilmin sınırları içinde olmalıdır. Bilim adamlarının bilim çalışmalarına siyasetin, ideolojinin penceresinden bakmamak gerekir. Boratav 1940'lı yılların zihniyeti sebebiyle belki şahsi bir çok acılar çekmiştir, ancak asıl önemlisi onun tasfiye edilmesiyle Türkiye'de folklor çalışmaları uzun süre durmuştur. Şurası da hemen teslim edilmeli ki, Boratav yurt dışına çıktıktan sonra da Türk folkloru için çalışmaya devam etmiştir. Bu sebeple Boratav Türk folklorunda yeri doldu-

rulamayacak bir kayıptır. Kendisine Tanrıdan rahmet dilerken, onlarca derginin sayfaları arasındaki yüzlerce makalesinin bir an önce kitaplaşmasını, gençlerin Boratav Hoca'ya karşı bu görevi yerine getirmelerini diliyoruz. Amerika'da ve Avrupa'da yabancı dillerde yayınlanan eser ve makalelerinin Türkçeye kazandırılması onun ruhunu şad edecektir inancındayım. Bu arada yapılması gereken bir başka iş de "Boratav Bibliyografyası"nın yayınlanması olduğuna dikkat çekmeliyiz. Boratav arşivi de mutlaka Türkiye'ye getirilmelidir.

Boratav'ın kitap halinde yayınlanmış çalışmalarından bazıları şunlardır:

1. Koroğlu Destanı, 1. Baskı 1931, 2. Baskı İstanbul 1984.
2. Bey Börek Hikayesine Ait Metinler, Ankara 1939.
3. Türk Halk Edebiyatı Dersleri, Ankara 1942.
4. İzahlı Halk Şiirleri Antolojisi, (H.V. Fıratlı ile), Ankara 1946.
5. Halk Hikayeleri ve Halk Hikayeciliği, 1. Baskı Ankara 1946.
6. Anadolu'da Türkmenler Arasında Koroğlu Destanının İzlerine Dair Yeni Notlar, İstanbul 1956.
7. 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, 4. Baskı İstanbul 1982.
8. 100 Soruda Türk Folkloru, 2. Baskı İstanbul 1984.
9. Az Gittik Uz Gittik, 1. Basım 1969.
10. Zaman Zaman İçinde, 1. Baskı İstanbul 1958.
11. Typen Türkischer Volksmärchen (Eberhard ile), Wiesbaden 1953.
12. Folklor ve Edebiyat-I, İstanbul 1982.
13. Folklor ve Edebiyat-II, İstanbul 1983.
14. Nasreddin Hoca, Edebiyatçılar Derneği Yayını, Ankara 1996.
15. "Le Tekerleme" Paris 1963.

Doç. Dr. M. Ocal OĞUZ
Yayın Yönetmeni